

श्रीः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि॥

॥ श्रीगोपालविंशतिः ॥

This document* has been prepared by

Sunder Kidambi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

---

*This was typeset using L^AT_EX and the **skt** font.

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

॥ श्रीगोपालविंशतिः ॥

श्रीमान् वेङ्कटनाथार्यः कवितार्किककेसरी।
वेदान्ताचार्यवर्यो मे सन्निधत्तां सदा हृदि ॥

वन्दे वृन्दावन चरं वल्लवी जन वल्लभम्।
जयन्ती संभवं धाम वैजयन्ती विभूषणम् ॥ १ ॥

वाचं निजाङ्क रसिकां प्रसमीक्षमाणो
वक्त्रारविन्द विनिवेशित पाञ्चजन्यः।
वर्ण त्रिकोण रुचिरे वर पुण्डरीके
बद्धासनो जयति वल्लव चक्रवर्ती ॥ २ ॥

आम्नाय गन्धि रुदित स्फुरिताधरोष्ठम्
आस्त्राविलेक्षणमनुक्षण मन्दहासम्।
गोपाल डिम्भ वपुषं कुहना जनन्याः
प्राण स्तनन्धयमवैमि परं पुमांसम् ॥ ३ ॥

आविर्भवत्वनिभृताभरणं पुरस्तात्
आकुञ्चितैक चरणं निभृतान्य पादम्।
दध्ना निमन्थ मुखरेण निबद्ध ताळं
नाथस्य नन्द भवने नवनीत नाटयम् ॥ ४ ॥

हर्तुं कुम्भे विनिहित करः स्वादु हैयङ्गवीनं
दृष्ट्वा दाम ग्रहण चटुलां मातरं जात रोषाम्।
पायादीषत् प्रचलितपदो नापगच्छन् न तिष्ठन्
मिथ्यागोपः सपदि नयने मीलयन् विश्व गोप्ता ॥ ५ ॥

व्रज योषिदपाङ्गवेधनीयं
मधुराभाग्यमनन्य भोग्यमीडे।

वसुदेववधू स्तनन्धयं तत्
किमपि ब्रह्म किशोरभाव दृश्यम् ॥ ६ ॥

परिवर्तित कन्धरं भयेन
स्मित फुल्लाधर पल्लवं स्मरामि ।
विटपित्व निरासकं कयोश्चित्
विपुलोलूखल कर्षकं कुमारम् ॥ ७ ॥

निकटेषु निशामयामि नित्यं
निगमान्तैरधुनाऽपि मृग्यमाणम् ।
यमळार्जुन दृष्ट बाल केळिं
यमुना साक्षिक यौवनं युवानम् ॥ ८ ॥

पदवीमदवीयसीं विमुक्तेः
अटवीसंपदमम्बुवाहयन्तीम् ।
अरुणाधर साभिलाष वंशां
करुणां कारण मानुषीं भजामि ॥ ९ ॥

अनिमेष निषेवणीयमक्ष्णोः
अजहद्यौवनमाविरस्तु चित्ते ।
कलहायित कुन्तळं कलापैः
करणोन्मादक विभ्रमं महो मे ॥ १० ॥

अनुयायि मनोज्ञ वंश नाळैः
अवतु स्पर्शित वल्लवीविमोहैः ।
अनघ स्मित शीतळैरसौ माम्
अनुकम्पा सरिदम्बुजैरपाङ्गैः ॥ ११ ॥

अधराहित चारु वंश नाळाः
मकुटालम्बि मयूर पिञ्छमालाः ।
हरिनील शिला विभङ्ग नीलाः
प्रतिभाः सन्तु ममान्तिम प्रयाणे ॥ १२ ॥

अखिलानवलोकयामि कालान्
 महिष्वाधीन भुजान्तरस्य यूनः ।
 अभिलाष पदं ब्रजाङ्गनानाम्
 अभिलापक्रम दूरमाभिरूप्यम् ॥ १३ ॥

हृदि मुग्ध शिखण्ड मण्डनो
 लिखितः केन ममैष शिल्पिना ।
 मदनातुर वल्लवाङ्गना
 वदनाम्भोज दिवाकरो युवा ॥ १४ ॥

महसे महिताय मौळिना
 विनतेनाञ्जलिमञ्जन त्विषे ।
 कलयामि विमुग्ध वल्लवी
 वलयाभाषित मञ्जु वेणवे ॥ १५ ॥

जयति लळित वृत्तिं शिक्षितो वल्लवीनां
 शिथिल वलय शिञ्जा शीतळैर्हस्त ताळैः ।
 अखिल भुवन रक्षा गोप वेषस्य विष्णोः
 अधर मणिसुधायामंशवान् वंशनालः ॥ १६ ॥

चित्राकल्पः श्रवसि कलयन् लाङ्गली कर्णपूरं
 बर्होत्तंस स्फुरित चिकुरो बन्धुजीवं दधानः ।
 गुञ्जा बद्धामुरसि लळितां धारयन् हारयष्टिं
 गोप स्त्रीणां जयति कितवः कोऽपि कौमारहारी ॥ १७ ॥

लीलायष्टिं कर किसलये दक्षिणे न्यस्य धन्याम्
 अंसे देव्याः पुळकरुचिरे सन्निविष्टान्य बाहुः ।
 मेघ श्यामो जयति लळितो मेखला दत्त वेणुः
 गुञ्जापीड स्फुरित चिकुरो गोपकन्या भुजङ्गः ॥ १८ ॥

प्रत्यालीढ स्थितिमधिगतां प्राप्त गाढाङ्कपाळिं
 पश्चादीषन्मिलित नयनां प्रेयसीं प्रेक्षमाणः ।

भस्त्रा यन्त्र प्रणिहित करो भक्त जीवातुरव्यात्
वारि क्रीडा निबिड वसनो वल्लवी वल्लभो नः ॥ १९ ॥

वासो हृत्वा दिनकर सुतासन्निधौ वल्लवीनां
लीलास्मेरो जयति लळितामास्थितः कुन्दशाखाम्।
सव्रीडाभिस्तदनु वसने ताभिरभ्यर्थ्यमाने
कामी कञ्चित् कर कमलयोरञ्जलिं याचमानः ॥ २० ॥

इत्यनन्य मनसा विनिर्मितां
वेङ्कटेश कविना स्तुतिं पठन्।
दिव्य वेणु रसिकं समीक्षते
दैवतं किमपि यौवत प्रियम् ॥ २१ ॥

॥ इति श्रीगोपालविंशतिः समाप्ता ॥

कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने।
श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥